

İŞBİRLİĞİ VE GELİR PAYLAŞIMI SÖZLEŞMESİ HUKUKSAL DEĞERLENDİRMESİ

YÖNETİCİ ÖZETİ

İncelenen belge, ABC Danışmanlık ve Teknoloji A.Ş. ile XYZ Danışmanlık Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi arasında imzalanmış bir "İşbirliği ve Gelir Paylaşımı Sözleşmesi"dir. Sözleşme, tarafların münhasır iş ortaklığı kurarak müşteri yönlendirmesi yapmaları ve bu yönlendirmeler sonucunda elde edilen gelirin paylaşılmasını düzenlemektedir. Hukuki değerlendirme sonucunda sözleşmede bazı önemli eksiklikler ve iyileştirme gerektiren noktalar tespit edilmiştir. Özellikle sözleşme numarası, imza tarihi, yetkili kişilerin ünvanları gibi temel unsurların eksik olduğu, ayrıca sözleşme süresi, mücbir sebep, fikri mülkiyet hakları ve çalışan transferi kısıtlaması gibi önemli maddelerin bulunmadığı görülmektedir.

SÖZLEŞME TÜRÜ

İncelenen belge, Türk Borçlar Kanunu çerçevesinde "İsimsiz Sözleşme" kategorisinde değerlendirilebilecek bir "İşbirliği ve Gelir Paylaşımı Sözleşmesi"dir. Sözleşme, iki ticari şirket arasında müşteri yönlendirmesi ve gelir paylaşımına dayalı münhasır iş ortaklığı ilişkisini düzenleyen karma nitelikli bir sözleşmedir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

1. Sözleşmenin Şekli ve Temel Unsurları

Sözleşme, Türk Borçlar Kanunu'nun 1. ve 2. maddeleri uyarınca karşılıklı ve birbirine uygun irade beyanlarını içermektedir. Ancak şekil açısından bazı eksiklikleri bulunmaktadır:

- Tarafların tam ünvanları, vergi numaraları ve adresleri için boşluklar bırakılmış, fakat doldurulmamıştır.
- Sözleşme numarası bulunmamaktadır.
- İmza tarihi için boşluk bırakılmış ancak doldurulmamıştır.
- İmza yetkilileri ve ünvanları belirtilmemiştir.
- 1. maddede karşı tarafın kısaltması hatalı olarak "ABC" şeklinde yazılmıştır, "XYZ" olması gerekmektedir.

2. Sözleşmenin Konusu ve Kapsamı

Sözleşme, tarafların münhasır iş ortaklığı kurmalarını ve müşteri yönlendirmeleri sonucunda elde edilecek gelirlerin paylaşımını düzenlemektedir. Bu kapsamda:

- Doğrudan iş birliği ve konkur sonucu iş kazanma olmak üzere iki iş birliği modeli tanımlanmıştır.
- Münhasır iş ortaklığı çerçevesinde tarafların birbirlerini "Exclusive Partner" olarak tanıtmaya hakkı ve yükümlülükleri belirlenmiştir.

- Taraflar arasındaki gelir paylaşımı oranları ve ödeme koşulları belirlenmiştir (%15 + KDV).

3. Tanımlar

Sözleşmede kullanılan terimler 3. maddede tanımlanmış olup, aşağıdaki tanımların varlığı olumludur:

- Müşteri
- Müşteri Adayı
- Doğrudan İş Birliği
- Konkur
- Founders Fee
- Brüt Gelir
- Üçüncü parti giderleri

4. Gelir Paylaşımı Modelleri

Sözleşmede iki farklı gelir paylaşımı modeli tanımlanmıştır:

1. ****Doğrudan İş Birliği (Konkur Olmaksızın)****: Müşteri yönlendiren tarafa brüt gelirin %15 + KDV'si ödenir.
2. ****Konkur Sonucu İş Kazanma****: Yönlendiren tarafa tek seferlik "Founders Fee" (%15 + KDV) ödenir.

Bu düzenlemeler, Türk Borçlar Kanunu'nun 1, 2 ve 27. maddeleri çerçevesinde geçerlidir.

5. Münhasır İş Ortaklığı Düzenlemesi

Sözleşmenin 5. maddesi münhasır iş ortaklığını düzenlemektedir:

- Taraflar birbirlerini "Exclusive Partner" olarak tanıma hakkına sahiptir.
- Marka, logo ve isim kullanımında karşı tarafın onayı alınması gerekmektedir.
- Fesih halinde münhasır iş ortaklığı tanımı sona ermektedir.
- Sözleşmenin feshi halinde dahi, devam eden iş ilişkilerinde gelir paylaşımı devam edecektir.
- Brüt gelir hesaplaması ile ilgili istisnalar açıkça belirtilmiştir.

6. Gizlilik Hükümleri

Sözleşmenin 6. maddesi kapsamlı gizlilik hükümleri içermektedir:

- Gizli bilgilerin korunması ve üçüncü kişilere aktarılması taahhüt edilmiştir.
- Bilgilerin sadece ticari ilişki amacıyla kullanılması öngörülmüştür.
- Yasal zorunluluk halinde yapılacak açıklamalara ilişkin prosedür belirlenmiştir.

Gizlilik hükümleri süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

7. Fesih ve Sözleşme Süresi

Sözleşmenin 10. maddesine göre:

- Sözleşme, feshedilmediği sürece yürürlükte kalacaktır.
- Taraflar 30 gün öncesinden noter kanalıyla bildirimde bulunarak sözleşmeyi tazminatsız olarak feshedebilirler.

8. Uyuşmazlık Çözümü

Sözleşmenin 11. maddesinde uyuşmazlık çözümü için İstanbul Mahkeme ve İcra Daireleri yetkili kılınmıştır. Ayrıca, XYZ Danışmanlık Hizmetleri Ticaret A.Ş.'nin defter ve kayıtlarının kesin delil teşkil edeceği belirtilmiştir.

UYUM ANALİZİ

1. Türk Borçlar Kanunu Uyumu

- ****Sözleşme Serbestisi****: Sözleşme, TBK m.26 çerçevesinde sözleşme serbestisi ilkesine uygundur.
- ****Genel İşlem Koşulları****: Sözleşmede TBK m.20-25 kapsamında değerlendirilebilecek genel işlem koşulları bulunmakta olup, özellikle delil sözleşmesi açısından denge gözetilmediği görülmektedir.
- ****Haksız Şart Denetimi****: Taraflar ticari şirket olduğundan TKHK kapsamında haksız şart denetimi söz konusu değildir.

2. Türk Ticaret Kanunu Uyumu

- ****Ticari Defterler****: TTK m.18/III'e atıf yapılmış olmakla birlikte, sadece XYZ'nin defterlerinin kesin delil sayılması TTK m.222'ye uygun değildir.
- ****Basiretli İş Adamı Gibi Hareket Etme Yükümlülüğü****: TTK m.18/II uyarınca tarafların basiretli iş adamı gibi hareket etme yükümlülüğü bulunmaktadır.

3. Rekabet Hukuku Açısından Değerlendirme

- Münhasır iş ortaklığı, RKHK m.4 kapsamında rekabeti sınırlayıcı anlaşma olarak değerlendirilebilir. Ancak tarafların faaliyet alanları ve pazar payları belirtilmediğinden kesin bir değerlendirme yapılamamaktadır.
- 2005/4 sayılı Tebliğ kapsamında tarafların pazar paylarının toplamı %40'ı aşmıyorsa ve münhasırlık süresi 5 yılı geçmiyorsa, grup muafiyetinden yararlanabilir.

ÖNERİLER

1. Şekil ve İçerik Açısından Öneriler

- Tarafların tam unvanları, vergi numaraları ve adreslerinin eksiksiz yazılması gerekmektedir.

- 1. maddedeki "ABC olarak anılacaktır" ifadesi "XYZ olarak anılacaktır" şeklinde düzeltilmelidir.

- Sözleşme numarası ve imza tarihi belirtilmelidir.

- İmza yetkilileri ve unvanları belirtilmelidir.

- Sözleşmeye sayfa numarası eklenmelidir.

2. İçerik Açısından Eklenmesi Gereken Maddeler

- ****Sözleşme Süresi****: Belirli bir süre belirtilerek, süre sonunda otomatik yenileme veya yeniden müzakere seçeneği eklenmelidir.

- ****Mücbir Sebep Maddesi****: Tarafların sorumluluklarını yerine getirmelerini engelleyecek mücbir sebep halleri ve bu durumlarda izlenecek prosedür belirtilmelidir.

- ****Fikri Mülkiyet Hakları****: Tarafların birbirlerinin fikri mülkiyet haklarını nasıl kullanacağına dair detaylı hükümler eklenmelidir.

- ****Rekabet Etmeme ve Çalışan Transferi Kısıtlaması****: Tarafların birbirlerinin çalışanlarını transfer etmemesi ve doğrudan rekabet etmemesi konusunda hükümler eklenebilir.

- ****Delil Sözleşmesi****: Delil sözleşmesi tek taraflı değil, karşılıklı olarak düzenlenmelidir.

3. Riskli Hükümlere İlişkin Öneriler

- ****Gelir Paylaşımı Oranları****: Müşteriden yapılan tahsilatın gecikmesi veya hiç yapılamaması durumunda gelir paylaşımının nasıl etkileneceği belirtilmelidir.

- ****Münhasırlık Kapsamı****: Münhasırlığın tam olarak hangi hizmet veya ürün alanlarını kapsadığı netleştirilmelidir.

- ****Gizlilik Yükümlülüğü****: Gizlilik yükümlülüğünün sözleşme sona erdikten sonra belirli bir süre devam edeceği belirtilmelidir.

- ****Vergi ve SGK Yükümlülükleri****: Tarafların kendi vergi ve SGK yükümlülüklerinden sorumlu olduğuna dair hüküm eklenmelidir.

4. Rekabet Hukuku Uyum Önerileri

- Münhasır iş ortaklığının rekabet hukuku açısından değerlendirilmesi için tarafların faaliyet alanları ve pazar payları sözleşmede belirtilmelidir.

- Münhasırlık süresi açıkça belirtilmeli ve 5 yılı aşmamalıdır.

- Taraflar arasındaki münhasırlık ilişkisinin kapsamı ve sınırları netleştirilmelidir.

SONUÇ

İncelenen "İşbirliği ve Gelir Paylaşımı Sözleşmesi", taraflar arasında münhasır iş ortaklığı ve gelir paylaşımını düzenleyen karma nitelikli bir sözleşmedir. Sözleşme genel olarak Türk Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olmakla birlikte, önemli eksiklikler

ve iyileştirme gerektiren hükümler içermektedir. Tarafların haklarını ve yükümlülüklerini daha net bir şekilde belirlemek, olası uyuşmazlıkları önlemek ve rekabet hukuku uyumunu sağlamak için yukarıda belirtilen önerilerin dikkate alınması tavsiye edilmektedir.

KULLANILAN MCP KAYNAKLAR

(MCP sunucusundan referans alınamadığı için bu bölüm boş bırakılmıştır.)

=====

MCP SERVER KULLANIM İSTATİSTİKLERİ

=====

- ☐ MCP Server Bağlantısı: BAŞARISIZ veya BOŞ SONUÇ
- ☐ Bu rapor sadece sözleşme metni analizi ile hazırlanmıştır.
- ☐ MCP Tool: Kullanılmadı

=====